

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1961
Podgorica, 11.10.2023.godine

ANALIZA PROGRAMSKE STRUKTURE
LOKALNIH JAVNIH TV EMITERA

Zakonski okvir

Članom 56 Zakona o elektronskim medijima¹ propisano je da programska osnova opšteg televizijskog programa sadrži programsku šemu kojom se određuje: vrsta programa, odnosno njihovo razvrstavanje u pojedine grupe, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, predviđeni maksimalni opseg oglasnih sadržaja, predviđeni obim sopstvenih audiovizuelnih djela, vrijeme emitovanja.

Članom 74 propisano je da su javni emiteri dužni da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja.

Javna usluga podrazumijeva samostalnu i nezavisnu proizvodnju, uređivanje i emitovanje programa koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći, objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu, kao i proizvodnju i emitovanje programa namijenjenih različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi.

Javni emiteri su obavezni na njegovanje kulture javnih komunikacija i jezičkih standarda, proizvodnju i emitovanje programa koji izražavaju nacionalni i kulturni identitet Crne Gore i kulturni i etnički identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, kao i proizvodnju i emitovanje programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive.

Saglasno članu 76 Zakona, ugovorom između jedinice lokalne samouprave i lokalnog javnog emitera utvrđuje se vrsta i obim svih javnih usluga koje javni emiter pruža. Pored programskih obaveza utvrđenih članom 74 ovog zakona, definišu se i programski sadržaji namijenjeni razvoju nauke, obrazovanja i kulture, informisanju lica oštećenog sluha i vida, kao i programski sadržaji na jezicima pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Metodološki okvir

Analiza programske strukture lokalnih javnih TV emitera urađena je na osnovu podataka dobijenih monitoringom programskih sadržaja emitovanih u periodu od 18.09.2023. do 24.09.2023. godine u terminu od 00 do 24 časa, te su na osnovu kvantitativne obrade izvedeni rezultati koji su dati u nastavku teksta.

¹ "Sl. list CG", br. 046/10, 040/11, 053/11, 006/13, 055/16, 092/17, 082/20

Prilikom razvrstavanja sadržaja primijenjene su odredbe Pravilnika o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom².

Relativni pokazatelji učešća sadržaja po izvoru i po žanru dati su u odnosu na ukupno sedmično vrijeme emitovanja koje za sve emitere iznosi 10.080 minuta. Prilikom prikazivanja podataka date su neto vrijednosti programskih kategorija (sa isključenim trajanjem oglasnog sadržaja).

Prilikom prikazivanja podataka vezanih za učešće sadržaja po produkcijskom izvoru izvedeni su podaci koji se odnose na učešće sopstvene produkcije, kupljenog i reemitovanog programa, u ukupno emitovanom sedmičnom programu. Razlika do 100% se odnosi na učešće oglasnih sadržaja i učešće programskih sadržaja čiji je proizvođač emiter (ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun) ali koji se saglasno Pravilniku, ne smatraju sopstvenom produkcijom jer je riječ o drugom, ili nekom narednom, repriznom emitovanju. Takođe, razlika se može odnositi i na sadržaje za koje se, zbog neobjavlivanja podataka, ne može procijeniti izvor produkcije.

Prilikom prikazivanja podataka vezanih za učešće sadržaja po vrsti izvedeni su podaci koji se odnose na učešće pojedinih kategorija programa, u ukupno emitovanom sedmičnom programu. Razlika do 100% se odnosi na trajanje oglasnih sadržaja.

Polazni podaci

Odobrenje za emitovanje televizijskog programa putem lokalnih multipleksa u Podgorici, Budvi, Nikšiću, Pljevljima, Rožajama i Herceg Novom, i/ili posredstvom elektronskih komunikacionih mreža, posjeduje šest lokalnih javnih emitera:

- Lokalni javni emiter "Radio Televizija Podgorica" d.o.o. za emitovanje programa „Gradska televizija“;
- Lokalni javni emiter „Radio Televizija Budva“ d.o.o. za emitovanje programa „Televizija Budva“;
- Lokalni javni emiter „Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. za emitovanje programa „Televizija Nikšić“;
- Lokalni javni emiter „Radio Televizija Pljevlja“ d.o.o. za emitovanje programa „Televizija Pljevlja“;
- Lokalni javni emiter „Radio Televizija Rožaje“ d.o.o. za emitovanje programa „Televizija Rožaje“;
- „Javni radio difuzni servis Radio Televizija Herceg Novi“ d.o.o. za emitovanje programa „Televizija Herceg Novi“.

² „Sl. list Crne Gore“, br. 11/12

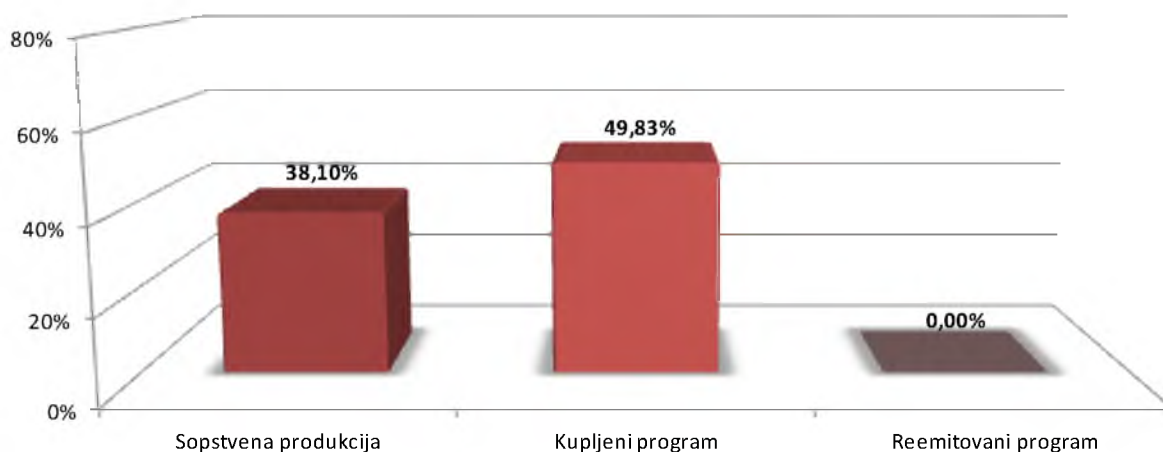
Gradska televizija

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu najviše je bilo kupljenog programa, 49,83%.

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun.

Sopstvena produkcija je iznosila 38,10%, u odnosu na 40% iz odobrenja za emitovanje.

U posmatranom periodu emiter nije imao reemitovanog sadržaja.

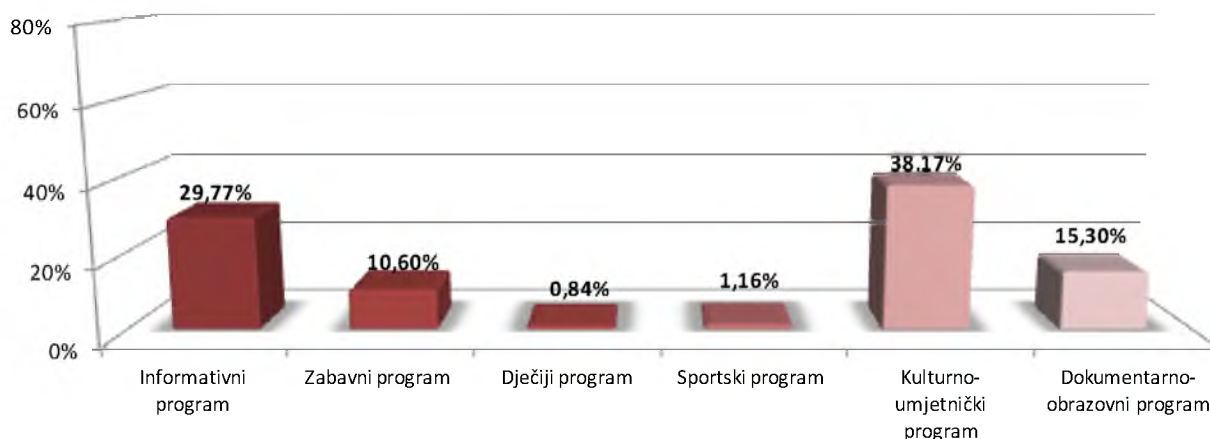

Grafik 1: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

Informativni program u ukupno emitovanom sadržaju ima učešće nešto ispod 30%. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja 28 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Na programu Gradske TV nema sadržaja posebno prilagođenih osobama sa invaliditetom, kao ni sadržaja na jezicima nacionalnih manjina.

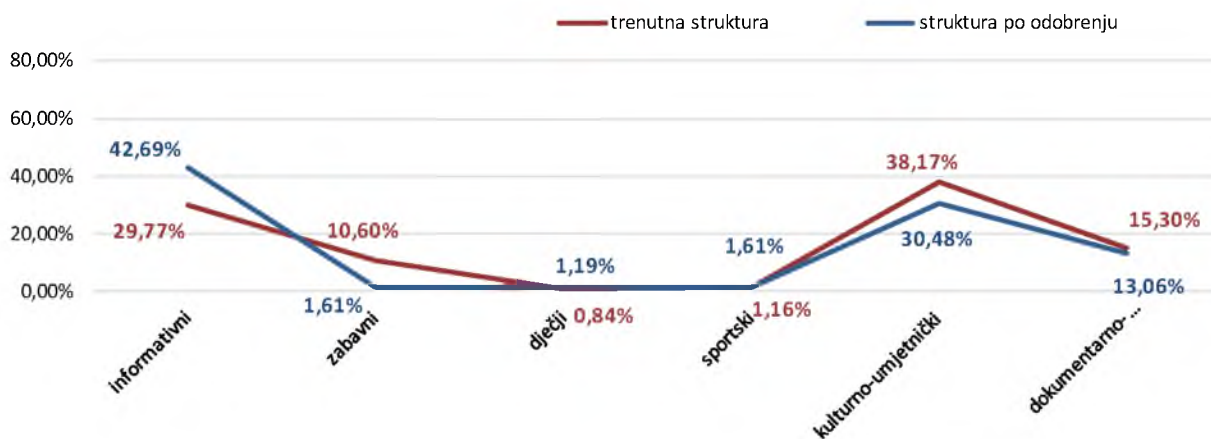
Kulturno-umjetnički program ima najveće učešće, nešto više od 38%, od čega se većina odnosi na emitovanje filmskog i serijskog programa.

Grafik 2: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Emiter poštuje odredbe koje se odnose na označavanje i raspoređivanje emitovanih sadržaja, objavljuje upozorenja i označava sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika.

Dokumentarno-obrazovni program ima učešće od preko 15% ukupno emitovanog sadržaja, a zabavni sadržaji predstavljaju 10,60% ukupno emitovanog programa. Sportski sadržaji imaju učešće malo više od 1%, a dječiji sadržaji imaju učešće nešto ispod 1%.

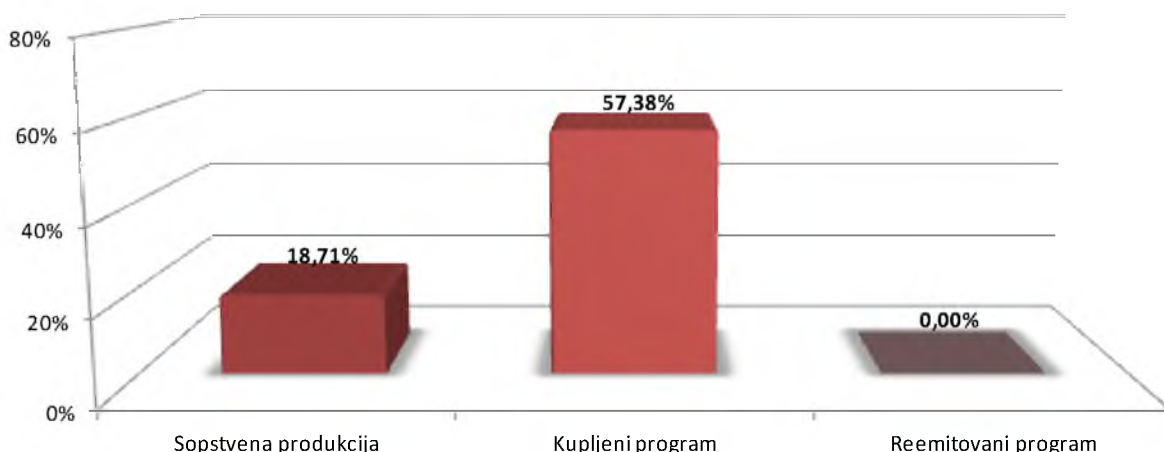
Grafik 3: Struktura po odobrenju VS trenutna struktura (sedmično)

Televizija Budva

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (57,38%).

Sopstvena produkcija čini 18,71% ukupno emitovanog sadržaja Televizije Budva (u odnosu na 37,25% iz Odobrenja).

U posmatranom periodu emiter nije imao reemitovanog sadržaja.

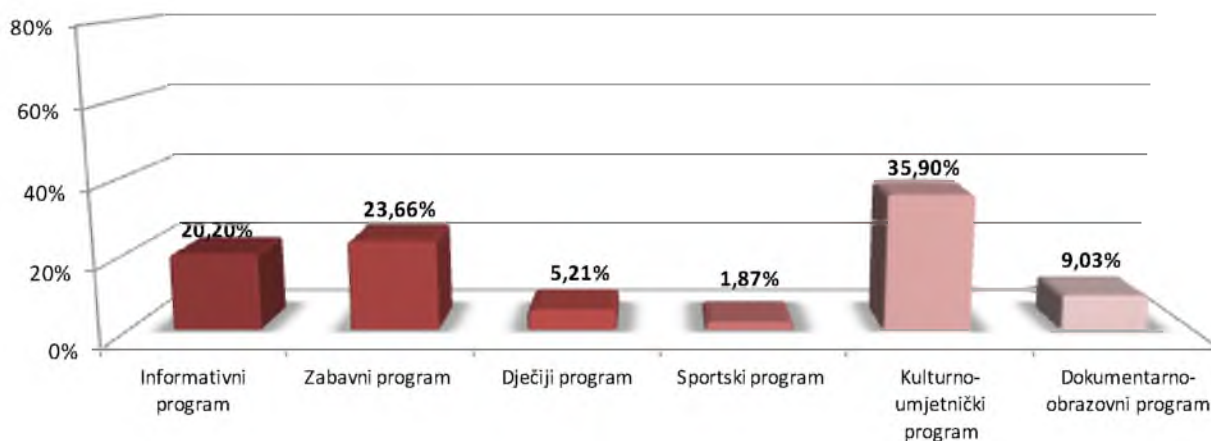

Grafik 4: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno kulturno-umjetnički (najviše filmski i serijski) program koji čini skoro 36% ukupno emitovanog sadržaja.

Emiter poštuje odredbe koje se odnose na označavanje i raspoređivanje emitovanih sadržaja, objavljuje upozorenja i označava sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika.

Zabavni sadržaj čini 23,66% ukupno emitovanog programa, od čega većinu čini emitovanje muzičkih numera (spotovi i „intermezzo“ sadržaj).

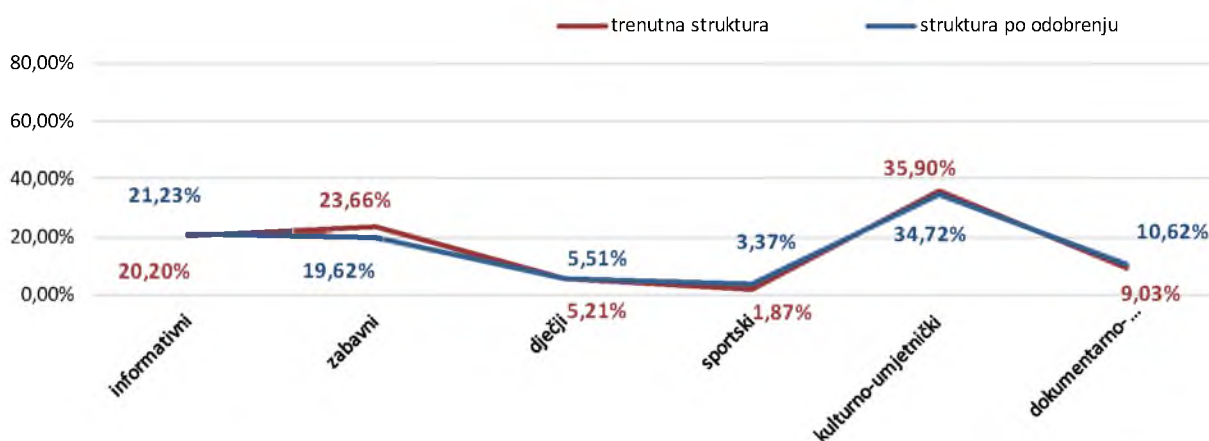

Grafik 5: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Slijedi informativni program sa 20,20% ukupno emitovanog sadržaja. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg pet dana sedmično emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja 30 minuta, a tokom vikenda informativni sadržaj prosječnog trajanja 25 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Na programu TV Budva nema sadržaja posebno prilagođenih osobama sa invaliditetom, kao ni sadržaja na jezicima nacionalnih manjina.

Dokumentarno-obrazovni program čini 9,03% ukupno emitovanog sadržaja. Dječiji program, koji se odnosi dominantno na crtane filmove ima učešće od 5,21%. U programu TV Budva sadržaji posvećeni sportu čine blizu 2% ukupnog sadržaja.

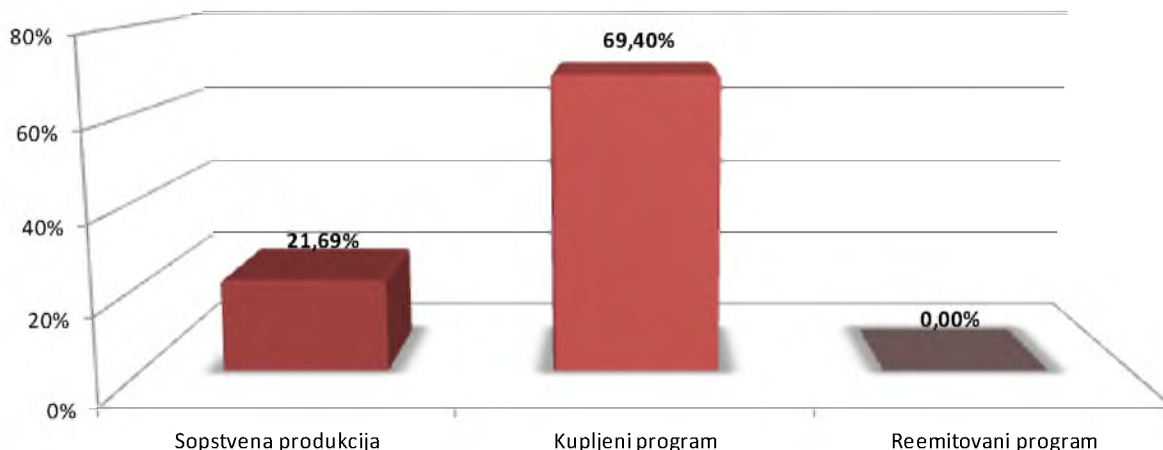
Grafik 6: Struktura po odobrenju VS trenutna struktura (sedmično)

Televizija Herceg Novi

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu najviše je bilo kupljenog sadržaja (69,40%).

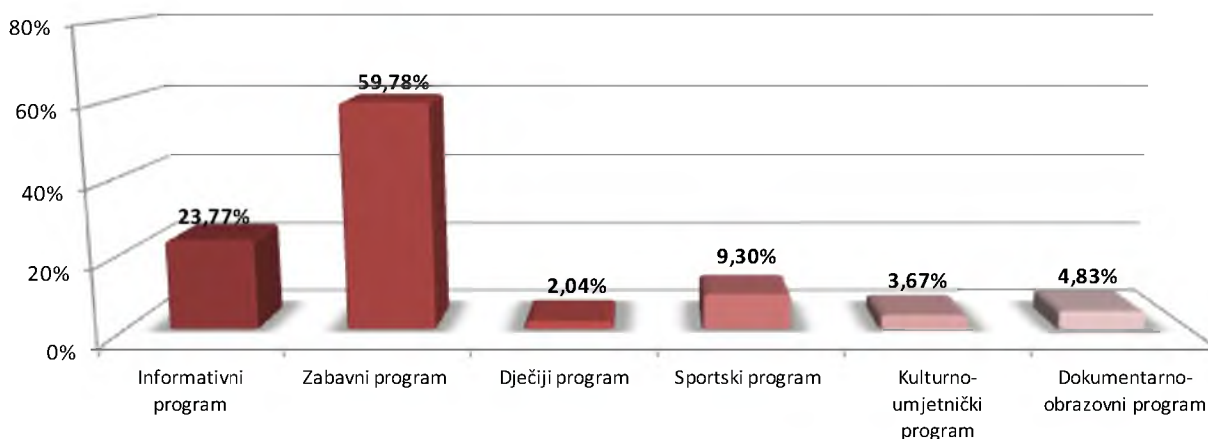
Sopstvena produkcija čini 21,69% ukupno emitovanog sadržaja Televizije Herceg Novi (u odnosu na 25,84% iz Odobrenja).

U posmatranom periodu emiter nije imao reemitovanog sadržaja.

Grafik 7: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni sadržaj, blizu 60%, od čega većinu čini emitovanje muzičkih numera. U posmatranom periodu Televizija Herceg Novi je po svojoj programskoj strukturi predstavljala specijalizovani zabavni program.

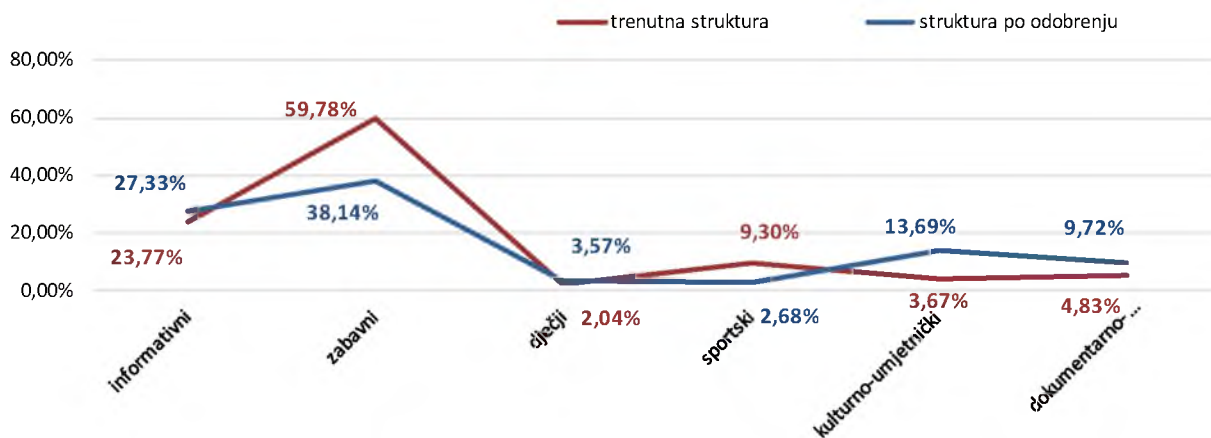
Grafik 8: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Informativni program u ukupno emitovanom sadržaju ima učešće od približno 24%. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja 23 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Na programu TV Herceg Novi nema sadržaja posebno prilagođenih osobama sa invaliditetom, kao ni sadržaja na jezicima nacionalnih manjina.

Dokumentarno-obrazovni program ima učešće od blizu 5% od ukupno emitovanog sadržaja. Dječiji program u cjelini predstavlja kupljene sadržaje starije produkcije, ali raznovrsne po formi. Dječiji program ima učešće od 2,04%, a sportski sadržaji imaju učešće od 9,30%.

Kulturno-umjetnički program ima učešće od 3,67%. Televizija Herceg Novi nema filmskog i serijskog programa.

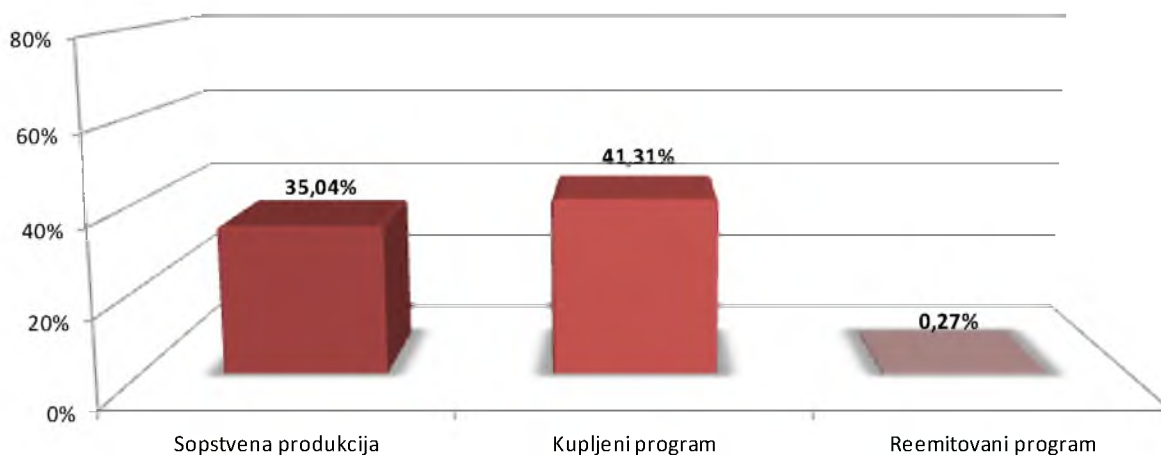
Grafik 9: Struktura po odobrenju VS trenutna struktura (sedmično)

Televizija Nikšić

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni program, 41,31%.

Sopstvena produkcija čini 35,04% (u odnosu na 36,35% iz Odobrenja).

U posmatranom periodu emiter je imao manje od 1% reemitovanog sadržaja.

Grafik 10: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

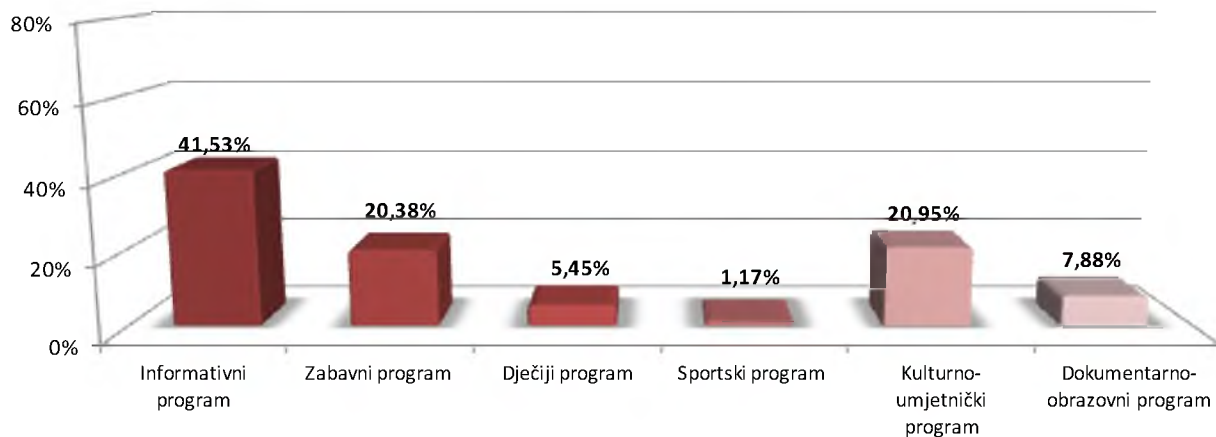
Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži najviše informativni program, 41,53%. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja 19 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Na programu TV Nikšić nema sadržaja posebno prilagođenih osobama sa invaliditetom, kao ni sadržaja na jezicima nacionalnih manjina.

Zabavni program, od čega većinu čini emitovanje muzičkih spotova, ima učešće malo više od 20%.

Kulturno-umjetnički sadržaji (dominantno filmovi i serije), predstavljaju skoro 21% ukupno emitovanog sadržaja.

Emiter krši odredbe koji se odnose na označavanje i raspoređivanje emitovanih sadržaja koji mogu ugroziti razvoj maloljetnika, na način da se nakon emitovanja upozorenja o dobnoj prilagođenosti, ne prikazuje odgovarajuća grafička oznaka tokom trajanja sadržaja.

Grafik 11: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Dokumentarno-obrazovni program čini 7,88% ukupno emitovanog sadržaja. Sportski program u ukupnoj strukturi ima učešće nešto više od 1%, a dječiji program čini 5,45%.

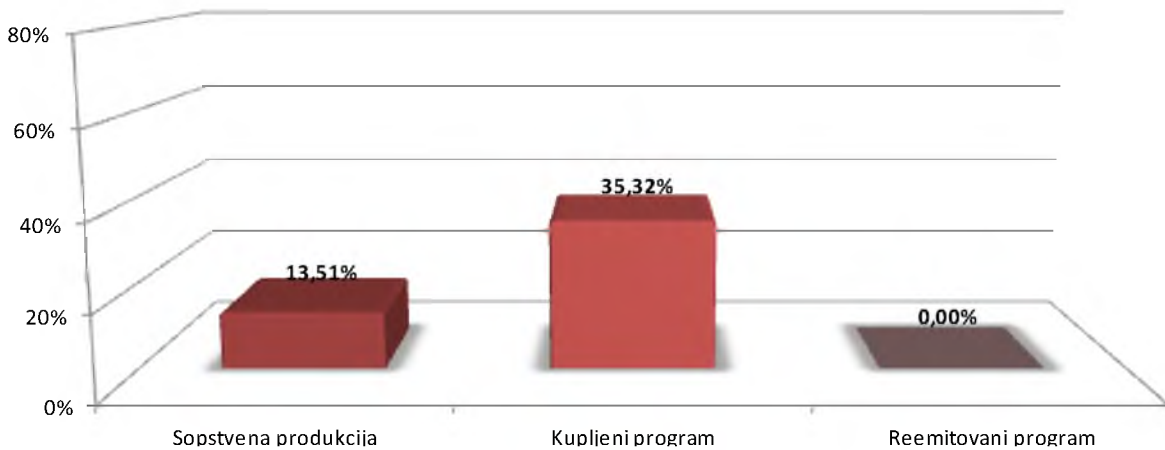
Grafik 12: Struktura po odobrenju VS trenutna struktura (sedmično)

Televizija Pljevlja

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu dominantan je kupljeni sadržaj (35,32%).

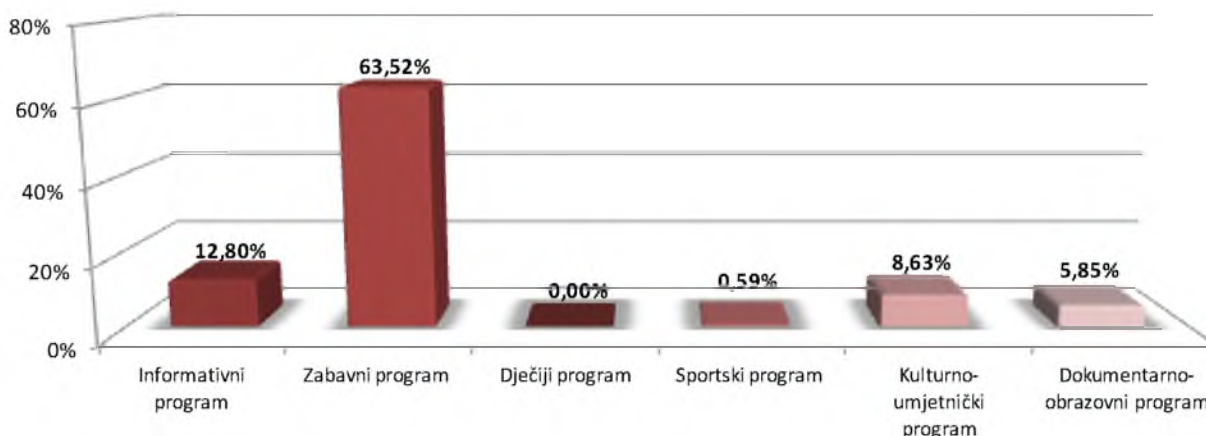
Sopstvena produkcija čini 13,51% ukupno emitovanog sadržaja Televizije Pljevlja (u odnosu na 19,11% iz Odobrenja).

U posmatranom periodu emiter nije imao reemitovanog sadržaja.

Grafik 13: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni program, 63,52%, od čega većinu čini emitovanje muzičkih numera (spotovi, „intermezzo“ sadržaj i „Pljevlja u slici“). U posmatranom periodu program TV Pljevlja je po strukturi predstavljao specijalizovani zabavni program.

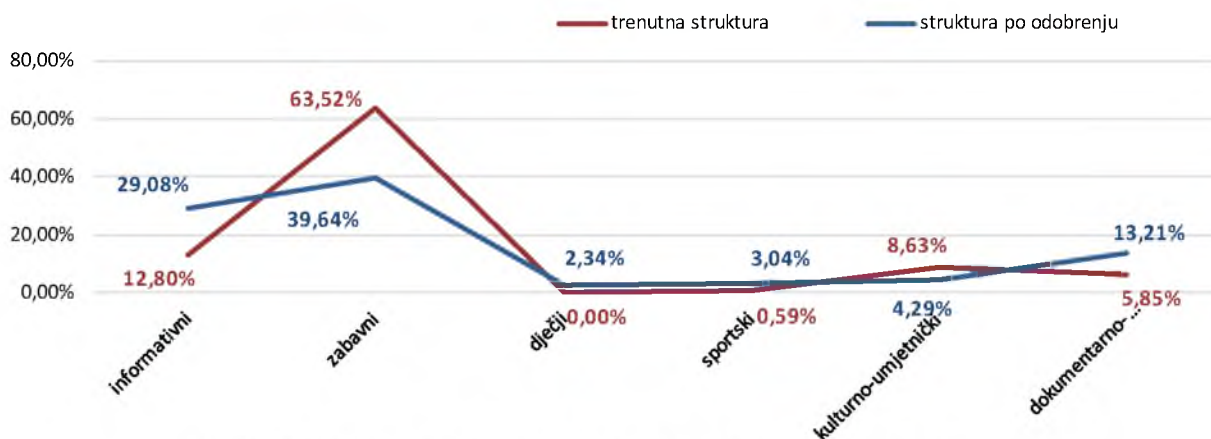

Grafik 14: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Slijedi informativni program koji čini 12,80% ukupno emitovanog sadržaja. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja 24 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Na programu TV Pljevlja nema sadržaja posebno prilagođenih osobama sa invaliditetom, kao ni sadržaja na jezicima nacionalnih manjina.

Kulturno-umjetnički program ima učešće od 8,63%, a dokumentarno-obrazovni program učešće od skoro 6%. Sportski program čini manje od 1% ukupno emitovanog sadržaja. Dječijeg programa nema.

Grafik 15: Struktura po odobrenju VS trenutna struktura (sedmično)

Televizija Rožaje

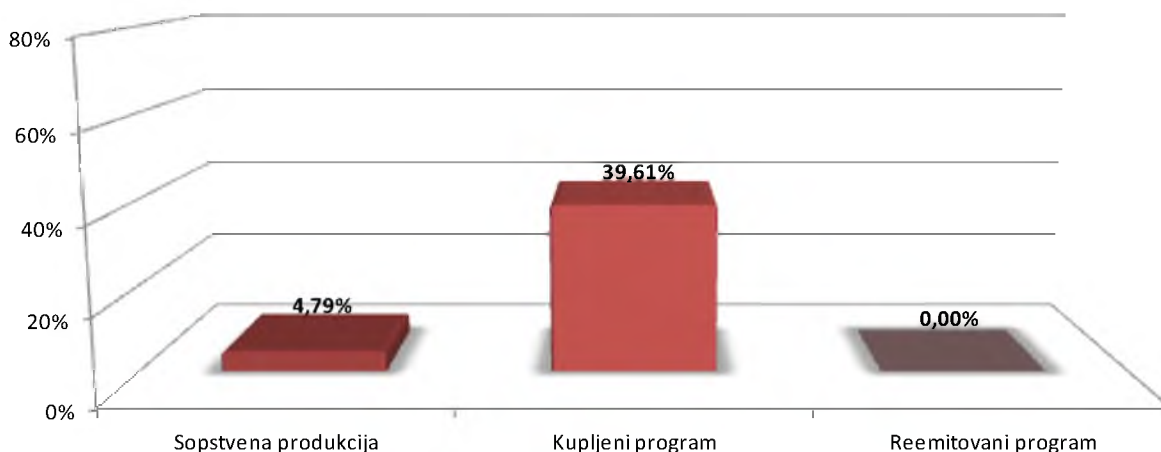
Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu najviše je bilo kupljenog sadržaja (38,83%).

U posmatranom periodu emiter nije imao reemitovanog sadržaja.

Za jedan broj sadržaja nije bilo moguće utvrditi izvor produkcije ili podatak o prethodnim emitovanjima, imajući u vidu da Televizija Rožaje ne označava reprizirane sadržaje kao takve. Takođe, u sopstvenu produkciju nijesu uračunati određeni sadržaji koji ne ispunjavaju uslov od 50% autorskog udjela, kao ni određeni broj sadržaja koji na odjavnoj špici nemaju označene datume produkcije.

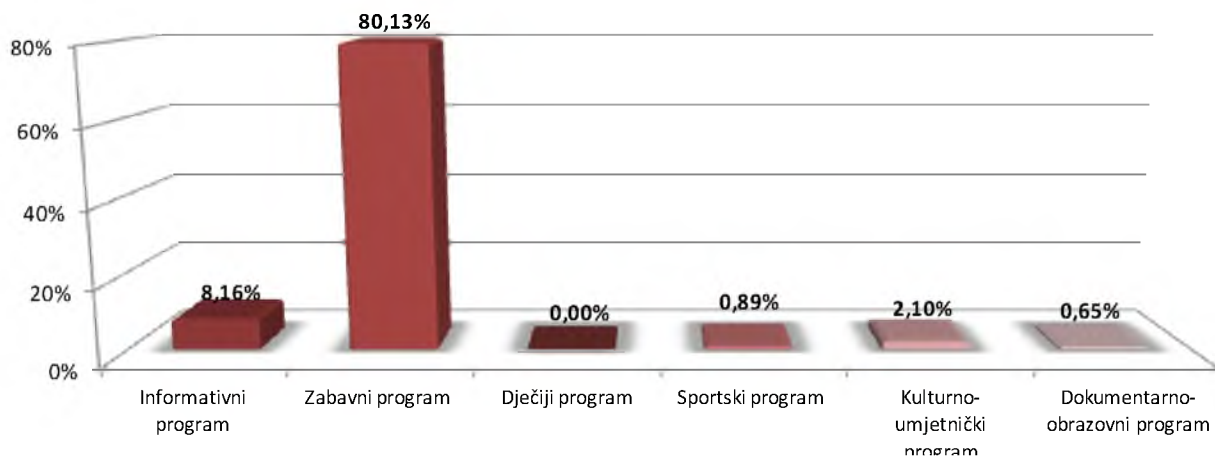
Imajući u vidu gore navedeno, ne može se izvršiti jasno struktuiranje programa kako po produkcijskom izvoru, tako ni po vrsti sadržaja, te ovi sadržaji nijesu uključeni u podatke koji se daju u nastavku.

Imajući navedeno u vidu, sopstvena produkcija čini 5,57% ukupno emitovanog sadržaja Televizije Rožaje (u odnosu na 34,97% iz Odobrenja).

Grafik 16: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni sadržaj, oko 80%, od čega većinu čini emitovanje muzičkih numera (spotovi i „intermezzo“ sadržaj). U posmatranom periodu program TV Rožaje je po strukturi predstavljao specijalizovani zabavni program.

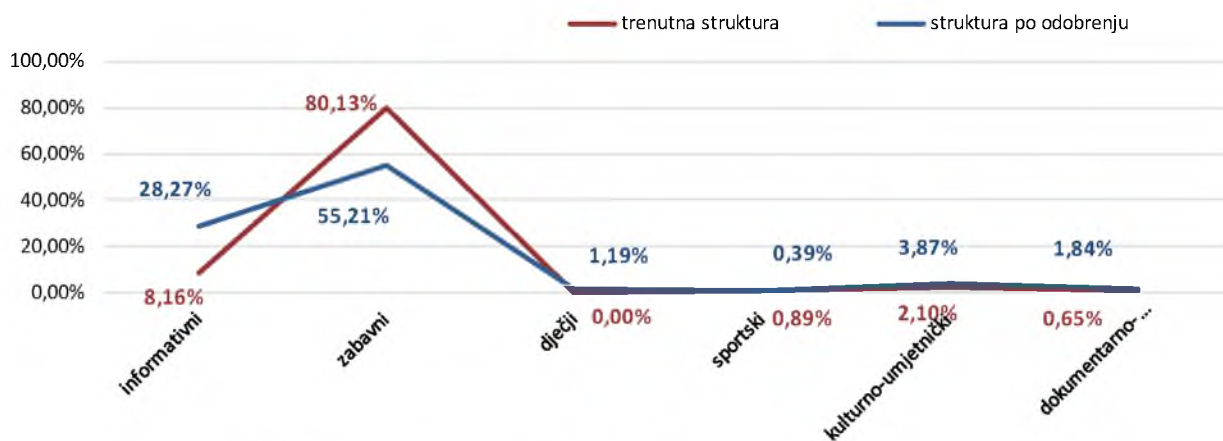
Grafik 17: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Informativni program u ukupno emitovanom sadržaju ima učešće od preko 8%. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg remituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja 23 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta).

Na programu TV Rožaje nema sadržaja posebno prilagođenih osobama sa invaliditetom.

U posmatranom periodu, pet dana sedmično, emitovana je informativna emisija na albanskom jeziku „Lajmet“, u terminu od 8:55:00 sati, približno trajanja 4 minuta, s tim što je peti dan emitovanja prikazan isti sadržaj kao prethodnog dana u toku posmatranog perioda.

Dokumentarno-obrazovni program ima učešće manje od 1%, a kulturno-umjetnički program malo više od 2%. Televizija Rožaje nema filmskog i serijskog programa. Sportski sadržaji imaju učešće blizu 1% ukupno emitovanog sadržaja. Dječjeg programa nema.

Grafik 18: Struktura po odobrenju VS trenutna struktura (sedmično)

Ocjene i zaključci

- Lokalne javne televizije u prosjeku proizvode malo više od 22% sopstvenog programa i emituju blizu 49% kupljenih sadržaja. Reemitovanog programa gotovo da nema. Najviše sopstvene produkcije proizvode Gradska TV i TV Nikšić (više od 35% pojedinačno). Najznačajnije učešće kupljenih sadržaja imaju Televizija Budva i Televizija Herceg Novi. Televizije Budva, Pljevlja, Herceg Novi, Rožaje i Gradska nemaju reemitovanog sadržaja. Televizija Nikšić ima 0,27% reemitovanog programa.
- Po žanrovskoj strukturi, lokalne javne televizije u svom programu u načelu imaju zastupljene sve vrste sadržaja. Televizija Rožaje, Televizija Pljevlja i Televizija Herceg Novi po strukturi predstavljaju specijalizovane programe kod kojih učešće jedne vrste sadržaja iznosi više od 50%.
- Po vrsti sadržaja dominira zabavni program, u prosjeku 43,01% ukupno emitovanog sadržaja. Kod televizija Rožaje, Pljevlja i Herceg Novi učešće zabavnog sadržaja je dominantno. Najmanje učešće je kod Gradske TV, a najviše kod Televizije Rožaje, čak 80,13%. Dominantnu, gotovo jedinu, vrstu zabavnog sadržaja, koja se emituje na programu lokalnih javnih TV emitera, čini emitovanje muzičkih spotova i tzv. intermeco sadržaji.
- Informativni program zauzima značajno mjesto u ukupno emitovanom programu (u prosjeku 22,7%) i odlikuje se klasičnim informativnim sadržajima sa značajnim učešćem lokalnih informacija. Najviše informativnih sadržaja proizvode Gradska TV i Televizija Nikšić.
- Kulturno-umjetnički program (od čega većinu čini filmski i serijski program) u prosjeku čini nešto više od 18% ukupno emitovanog programa. Lokalni javni emiteri povremeno krše odredbe koje se odnose na označavanje i raspoređivanje emitovanih sadržaja koji mogu ugroziti razvoj fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika.
- Dokumentarno-obrazovni program ima posječno učešće od 7,26% ukupno emitovanog programa.
- Programa za djecu na programu lokalnih javnih televizija ima malo, u prosjeku 2,26%. Televizije Pljevlja i Rožaje nemaju ovih sadržaja. Najveće učešće ovih sadržaja bilježi se u programu TV Nikšić.
- Učešće sportskog programa u ukupno emitovanom programu u prosjeku iznosi oko 2,50%.
- Na programu lokalnih javnih televizijskih emitera nema sadržaja posebno prilagođenih osobama sa invaliditetom.
- Televizija Rožaje emituje sadržaje na albanskom jeziku (jezik nacionalne manjine) u kratkoj informativnoj formi „Lajmet“ (vijesti na albanskom jeziku), kratkog trajanja (prosječno oko 4 minuta). Ostali lokalni javni televizijski emiteri nemaju sadržaje na jezicima nacionalnih manjina.

